

[Stæhr Johansen.]

ligvis deri, at man ikke kan forlange, at der skal være indtjent så store beløb på et enkelt år, at selskabet selv kan finansiere sine udvidelser og de nye maskiner. Vi har jo ikke her i Danmark, således som i Sverige, haft en statsluftfartslånefond, hvor man kunne trække beløb til udvidelser. Norge har fornylig reorganiseret sit luftfartsselskab og er derfor betydelig mere likvid end vi. SAS har en værdi på ialt omkring 210 mill. kr., som er fuldstændig ubehæftet, så jeg vil gerne betragte et lån som dette — og det regner jeg forøvrigt også med gælder de andre lån, vi her har drøftet — som et lån, der udelukkende er bygget på sund forretningsmæssig basis og må betragtes som en investering, der fremover skal give et bedre driftsresultat.

Jeg vil derfor på mit partis vegne gerne tilsige vor støtte til lovforslagets gennemførelse. Jeg er klar over, at man ønsker udvalgsbehandling, og det er naturligvis også rigtigst, da det drejer sig om så store summer, at man i et udvalg drøfter visse enkeltheder i lovforslaget; men jeg kan som sagt for mit partis vedkommende love en velvillig behandling.

Rager: Jeg er egentlig let fornærmet, når jeg tager ordet nu, for det forekommer mig, at dette lovforslag kunne have fortjent at blive behandlet foran landbrugslovforslaget i dag. Det er et betydeligt vigtigere lovforslag. Elektricitetsproduktion, udveksling af meninger gennem telefon, havnenes indretning, det er altsammen samfundsmæssige forhold, som må være i orden, inden det kan nytte noget med slagterier og alt det andet. Jeg synes, dette lovforslag var det vigtigste; og jeg synes, det skulle have været behandlet, inden vi behandlede landbrugslovforslaget. Men jeg må jo finde mig i den afgørelse, der er truffet, og de kår, der er givet os, og vi må se at komme over de mindreværds komplekser, vi måske kunne få i den anledning.

Mit grundsyn, når vi behandler dette lovforslag, er, at her overhovedet ikke er tale om nogen nationalisering, socialisering eller statsovertagelse, driftsmæssigt eller garanti-mæssigt, med hensyn til de selskaber, der er tale om at anvende penge til. Her er slet ikke tale om andet end ydelse af lån, ydelse af lån, som ellers ville kunne ydes af andre institutioner. Staten træder ind som låneinstitution efter de regler, der gives her. Men de selskaber, der får lån — det være sig elektricitetsværker, telefonselskaber eller andre —, får ikke anden stilling overfor det

offentlige, end de ville have haft, hvis de havde skaffet pengene fra anden side. Dette er vor grundmotivering for ikke at have nogen principiel kritik mod lovforslaget.

Så vender jeg mig til de enkelte poster, og naturligvis må jeg begynde med elektricitetsværkerne. Beløbet, der er tale om, er lille, det er vi vist allesammen enige om. Det er rigtigt, at hvis vi virkelig skal have den fornødne udvidelse af værkerne i de kommende år, hvis vi skal undgå en rationering af forbruget, hvis vi skal undgå, at nogle værker bliver nødt til den ene dag at standse tærskningen i den ene del af deres distrikt, den anden dag i den anden del, og den tredje dag i den tredje del, er det meget ønskeligt, at vi får de påtænkte udvidelser til 400 millioner ført igennem. De 75 mill. kr., som her er tale om, er derfor ikke meget, og det bliver ikke nogen let opgave for den, der skal fordele disse penge, at få dem fordelt på en rigtig og forsvarlig måde. Jeg vil imidlertid håbe, at det må lykkes. De 400 millioner er baseret på, at elektricitetsforbruget herhjemme fordobles i løbet af ca. 10 år, men såvidt jeg kan se efter den vej, kurven nu tager, vil vi i virkeligheden komme til at stå overfor en fordobling i løbet af 8 år. Det vil temmelig sikkert kræve en yderligere investering, for at vi kan få det fornødne produktionsmaskineri.

Så er der en anden ting. Vi må forudsætte, at elektricitetsværkerne også i den kommende tid kommer til at bruge noget af det indenlandske brændsel. Det er en sørgelig situation, hvis vi skal til det igen. Det var nemlig sådan, at det indenlandske brændsel under krigen ødelagde en del af produktionsmaskineriet. Det har man senere fået bygget op, men nu skal man måske til at ødelægge det igen. Dernæst er der den ubehagelige omstændighed ved det, at produktionsmaskineriets kapacitet er mindre, når der bliver brugt en del dårligt indenlandsk brændsel, og det vil altså sige, at med samme installerede produktionsmateriel må vi regne med i de år, vi eventuelt kan komme til at bruge indenlandsk brændsel igen, at få mindre maksimum ud af værkerne og som følge deraf få vanskeligheder ved at opfylde de forbrugsmæssige krav, der stilles til dem. Derfor gør jeg opmærksom på, at dette tal er meget lille, det er ikke mikroskopisk, men det er overordentlig lille.

Man kan naturligvis sige, at elektricitetsværkerne rundt omkring har ført en forkert prispolitik. Hvem ejer elektricitetsværkerne? I byerne er der kommunale